

י"ב אב תשפ"ב
09 אוגוסט 2022

מאת: גיא דגן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

שלום רב,

הנדון: חוזר מפמ"ר חינוך גופני לשנה"ל תשפ"ג

מטרת העל של הפיקוח על החינוך הגופני היא לעצב, לפתח ולטפח אצל התלמיד דפוסי פעילות והתנהגות גופנית וספורטיבית, במסגרת עבודת צוות, בגבול הפוטנציאל האישי שלו, לשם הבטחת איכות חייו, בריאותו ואישיותו. החינוך הגופני הינו מקצוע המחנך לפעילות גופנית כחלק מאורח חיים פעיל ובריא וניצול נכון של שעות הפנאי. כל זאת תוך הקניית ערכים כגון סובלנות, הגינות, שיתוף פעולה, עזרה הדדית וכבוד לזולת. מטרתנו היא לשנות את דפוסי ההתנהגות ואורח החיים היושבני של תלמידנו. פעילות גופנית יום יומית ותזונה נכונה, הינם ערובה לבריאות הגוף והנפש. ילד פעיל גופנית יהיה בריא יותר בגופו ובנפשו ויסגל אורח חיים בריא וערכי גם כמבוגר. החינוך הגופני הוא חלק מ"הליבה החינוכית" של מערכת החינוך ומהווה חלק אינטגרלי מתרבותה של מדינת ישראל.

במסגרת תכנית ג.פ.ן. – גמישות פדגוגית ניהולית – אושרו 97 מענים פדגוגיים בתת-סל קידום חינוך גופני וספורט. זוהי הזדמנות טובה להגביר את הפעילות הגופנית באמצעות בחירה במענים אלו. המורים לחינוך גופני הינם מחנכים העוסקים במלאכת החינוך במסגרת שיעורי החינוך הגופני, אירועי הספורט, ההפסקות הפעילות והיזמות השונות הנערכות בבית הספר ומחוצה לו. במסגרת החינוך הגופני פועלות תכניות רבות בנוסף לשיעורי החינוך הגופני: מקצוע מוגבר לבגרות 5 יחידות לימוד, כיתות ספורט, לימודי שחייה, לימודי חינוך וספורט ימי, מועדוני ספורט בית ספרים ונבחרות בתי הספר בענפי הספורט השונים. אנו ממליצים לבתי הספר להגביר את הפעילות הגופנית של התלמידים גם באמצעות בחירה באחד או יותר מהתכניות האלה.

איחולי הצלחה לכולנו במשימתנו החשובה, לחינוך הדור הצעיר להיות אזרחים פעילים, ערכיים ובריאים יותר.

בברכה,

גיא דגן

המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

תוכן

3	דגשים של משרד החינוך ושל המזכירות הפדגוגית.....
4	הוראת החינוך הגופני – חזרה לשגרה והסרת מגבלות הקורונה.....
4	להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת מה חדש.....
4	רציונל מקצוע החינוך הגופני.....
4	הנחיות כלליות.....
4	תכנית לימודים לכיתות א' – ב'.....
5	תכניות הלימודים בחינוך גופני לכיתות ג' – י"ב (קישורים לתכניות הלימודים: יסודי, חט"ב, חט"ע).....
5	פרס החינוך הגופני – תשפ"ב.....
5	אתר החינוך הגופני החדש בפורטל הפדגוגי.....
6	חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי.....
6	עיקרון הבחירה בחינוך הגופני.....
6	רצף שיעורי חינוך גופני עד סוף שנה"ל בכיתות י"א – י"ב.....
7	קידום החינוך הגופני בחטיבה העליונה.....
7	התמחות בהוראת החינוך הגופני.....
7	הגברת הפעילות הגופנית בבתי הספר.....
8	פיתוח מקצועי ארצי מקוון למורים לחינוך גופני.....
8	הכוררת- פיתוח מקצועי מקוון למורות כוללות בבתי"ס היסודיים בהתאמה אישית – גם בחינוך גופני!.....
8	מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 - יחידות לימוד.....
8	"כיתות ספורט" בחטיבות הביניים.....
8	חינוך וספורט ימי.....
9	לימודי שחייה בבתי הספר היסודיים.....
9	מתחמי כושר גופני בחצרות בתי הספר.....
10	זרקור על פעילויות חינוך גופני וספורט בשנת הלימודים תשפ"ב.....
10	אליפויות עולם לבתי ספר בשנה"ל תשפ"ג.....
10	צוות מטה הפיקוח הארצי על החינוך הגופני.....

דגשים של משרד החינוך ושל המזכירות הפדגוגית

מערכת ג.פ.ן (גמישות פדגוגית ניהולית)

מערכת החינוך הישראלית מטמיעה בשנת הלימודים תשפ"ג את תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית. בית הספר, מקבל מעתה משאבים בסלים שונים לטובת העשייה החינוכית – לימודית בבית ספרו, ויכול להתאים את הדגשים, הצטיידות בית ספרית ואת התכניות אותם יפעיל, לאוכלוסיית התלמידים והמורים ולקהילה בהם הם פועלים.

זוהי הזדמנות טובה להגברת הפעילות הגופנית באמצעות בחירה במענים המוצעים בתת סל "קידום חינוך גופני וספורט".

מדובר במהלך רחב מאד היוצא לדרך ומלווה באופן טבעי בהרבה מורכבויות, חששות וצורך בתקון והתאמה תוך כדי תנועה.

אנו נסייע בתהליכי ההוראה הלמידה והערכה אותם אתם מפעילים, תוך התאמה למסגרות החדשות. הפיתוח המקצועי וקהילות המורים ימשיכו לתת מענה פדגוגי למורים ולתמוך בהם. ביחד נבין את האתגרים וננסה למצוא להם פתרונות לשנה הקרובה בפרט, ולשנים הבאות בכלל.

[להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת מה חדש](#)

מערכת מצפן (מערכת לניהול הפיתוח המקצועי)

בשנת הלימודים תשפ"ג, תיפתח מערכת מצפן, מערכת חדשה לניהול הפיתוח המקצועי. המערכת מחוברת למערכות ניהול ידע של המשרד ותאפשר תכנון וניהול תהליכי הפיתוח המקצועי מבוססי נתונים ומותאמים לצרכי בית הספר כארגון ועובד ההוראה כפרט.

ההרשמה של כל מורה לתהליכי הפיתוח המקצועי תהיה דרך פורטל עובדי הוראה במרחב פיתוח מקצועי והדרכה. עובד ההוראה ייכנס באמצעות ההזדהות אחידה, ויוצע לו מגוון אפשרויות הלמידה המותאמות לצרכיו, בהתאם למקצוע ההוראה, התפקיד והשייך המוסדי.

"הכוורת - על יסודי"

לקראת השקת הרפורמה להתחדשות הלמידה במקצועות המח"ר, הוקמה עבור מורי העל יסודי חט"ב והתיכונים, פלטפורמת למידה לפיתוח מקצועי, מקוונת חדשנית, במנות קטנות ובהתאמה אישית. בכוורת יחידות א-סינכרוניות מקוונות, מושקעות וידידותיות, של 3 שעות למידה עצמית בבית בכל זמן ומכל מקום, והמורה יכול לבחור לעצמו את התכנים שהוא חושב שסייעו לו באופן מקצועי, תוך צבירת גמול. הפלטפורמה פתוחה עבור כלל עובדי ההוראה כבר עכשיו, ובהדרגה עולים בה יותר ויותר תכנים העוסקים בהענקת כלים למורים לעקרונות פדגוגיים, תפיסות חינוכיות ומיומנויות כמו: לומד עצמאי, למידה בינתחומית ורב תחומית, חשיבה וחקר, רעיונות גדולים, SEL בתחומי הדעת, מיומנויות כתיבה, המורה כמנחה, מיומנויות 2030 ועוד.

ניתן ללמוד באמצעות הכוורת באחד מ 4 ערוצים.

א. **הערוץ הגמיש** - המורה בוחר יחידות לפי צרכיו ורצונותיו, בליווי מנטור המסייע למורה בדרכו, ומהווה כתובת אנושית לתמיכה, ועידוד. מסלול זה כבר פתוח ללמידה החל מתחילת יולי!

ב. **הערוץ המשולב** - מסלול המשלב בין יחידות ותכנים הנלמדים במסגרות אחרות (השתלמויות בית ספריות | פסגותן מפמ"רים | אחר) ויחידות מתאימות בכוורת, או יחידות לבחירת המורה בכוורת. ניתן יהיה לשלב יחידות כוורת בהשתלמויות בית ספריות. המסלולים המשולבים יתחילו לפעול בשנת הלימודים הבאה.

ג. **הערוץ הממוקד** - השתלמויות מקוונות מונחות של 30 שעות, לפי נושא/מסלול או תוכן מוגדר. מידע בנושא הערוצים הממוקדים בתחום הדעת ניתן לקבל מהמפמ"ר וצוות המדריכים.

ד. **למידה עצמית, ללא גמול** - פתוחה תמיד לכל מורה, 365 ימים בשנה 24/7.

מוזמנים להיכנס ולהתרשם מהפלטפורמה והעושר שמתחיל להיווצר ועוד ילך ויגדל, וחוויות למידה חדשנית ומהנה.

לסרטון הסבר [לחצו כאן](#)

להתרשמות מהסביבה [לחצו כאן](#)
להרשמה למסלול הגמיש בסמסטר קיץ [לחצו כאן](#)

הוראת החינוך הגופני – חזרה לשגרה והסרת מגבלות הקורונה

[להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת מה חדש](#)

רציונל מקצוע החינוך הגופני

הצורך בתנועה אצל ילדים בגיל הרך הוא בסיסי וטבעי כמו גם הצורך במנוחה ובמזון. התנועה מאפשרת להם גדילה והתפתחות. התפקיד המרכזי של החינוך הגופני בגיל הרך, הוא לעודד את הילדים להתנסות בתנועה מגוונת. תוך כדי תנועה לומדים הילדים על עצמם ועל סביבתם. בגיל הרך מתרחשים תהליכי התפתחות ובניית תשתית לתנועה, מעוצבים הרגלי תנועה ופעילות, ניטעים יסודות לשלומות ולבריאות, מתבססת ההערכה העצמית, הולכת ונבנית חשיבה רציונלית על בסיס החשיבה האינטואיטיבית ומתפתחים מגוון תפקודים חברתיים. תהליכים אלה אינם מתרחשים כל אחד בתחומו הסגור אלא משפיעים זה על זה. לכן, בפעילויות המוצעות בתכנית הלימודים משולבים תהליכים קוגניטיביים, חברתיים ורגשיים.

הנחיות כלליות

הוראת החינוך הגופני בבתי הספר תושבת על תכנון הוראה הכולל את כל השיעורים והאירועים במהלך שנת הלימודים. תכנון זה יתבסס על תכניות הלימודים בחינוך הגופני. בכל בית ספר ימונה אחראי או מרכז מקצועי שירכז את התכנון המוסדי שיכלול מטרות, יעדים והישגים מצופים בחינוך הגופני וכן יגדיר את דרכי המדידה וההערכה של מידת השגתם. תכנית ההוראה של בית הספר תימצא בידי מנהל בית הספר. לקראת פתיחתה של כל שנת לימודים יגישו המורים לחינוך גופני למנהל תכנון הוראה המותאם לאוכלוסיית בית-הספר ולתנאיו. התכנון יכלול מטרות ותכנים לשנת הלימודים כולה ותכנון תקופתי לכל כיתה. אירועי החינוך הגופני ייערכו על פי "[התקנון לאירועי החינוך הגופני](#)" המעודכן המפורסם באתר החינוך הגופני במרחב הפדגוגי של עובדי הוראה - ספורט בבתי ספר. מורים המעוניינים במידע בנוגע לאירועים יפנו אל המפקחים והמפקחות על החינוך הגופני במחוז.

[ספורט בתי ספר יסודי במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)
[ספורט בתי ספר חטיבת הביניים במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)
[ספורט בתי ספר חטיבה עליונה במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)

תכנית לימודים לכיתות א' – ב'

מאורגנת סביב שלושה נושאים:

1. "[חינוך לתנועה](#)" מדגיש את התנועה המגוונת ואת הבחירה האישית. הנושא:
2. "[חינוך לשלומות](#)" מציב את היסודות – ידע ופיתוח מודעות לקשר בין פעילות גופנית לבין שמירה על הבריאות.
3. "[שילוב תנועה בסביבה הפיסית והחברתית](#)" מציע תרומה להתפתחות הגופנית והמוטורית כחלק מתנועה חופשית, מהווי הילדים, ומהמהלך השוטף של חיי היום-יום.

תכנית הלימודים הזו היא תשתית להשגת המטרות של תכנית הלימודים מכיתה ג' ואילך בכל התחומים: הגופני, החברתי, הרגשי ובתחומי הידע וההבנה.

תכניות הלימודים בחינוך גופני לכיתות ג' – י"ב (קישורים לתכניות הלימודים: יסודי, חט"ב, חט"ע)

מכוונת לענות על צורכי החברה בתחום החברתי, התרבותי, הכלכלי והטכנולוגי, בהנחה שהחינוך הגופני והספורט הם חלק אינטגרלי מתרבותה של החברה. הפעילות הגופני היומיומית, מחד גיסא, והספורט המקצועני-הישגי, מאידך גיסא, הם מוקדי עניין של רבים. תכנית הלימודים בחינוך הגופני מכוונת אפוא לסייע ללומדים הצעירים להתאים עצמם לדרישות החברה ולאתגרים החדשים שהיא מציבה בפניהם. תכנית הלימודים בחינוך הגופני בבתי הספר מפקידה בידי המורה את ניתוב ההתנסות הגופנית בהתאם למטרות שיצינו להלן, ומעמידה אותו כמקור הכוונה והשראה לחשיבה ולפעילות הגופנית. כל זאת להשגת יעדי התנועה, הפעילות הגופנית והבריאות.

עיקרון מרכזי בתכנית הוא חינוך לקראת בחירה. מתן אפשרויות בחירה בחינוך הגופני עשוי לתת מענה לצרכים של לומדים בגילאים שונים, וזאת תוך העברת האחריות מהמורה לתלמידים. הבחירה האישית, במיוחד בגיל ההתבגרות שבו התלמידים מקבלים אחריות על התהליך ועל תוצר למידתם, מגבירה את ההניעה של התלמידים ליטול חלק בפעילות גופנית ולהגדיל את מעורבותם במקצועות הספורט והתנועה.

תכנית הלימודים מדגישה את מודעותו ומחויבותו של המורה לחינוך התלמידים להפנמת ערך הפעילות הגופנית כחלק בלתי נפרד מאורח חיים בריא.

התכנית מדגישה את בחירתה והתאמתה של הפעילות הגופני לכל תלמיד ותלמידה כדי להגיע לביצוע מיטבי אישי לפי יכולתם ולפי צורכיהם.

החינוך הגופני משלב נושאים עיוניים שמטרתם פיתוח הידע וההבנה של גוף האדם, עקרונות התנועה ומקומה של הפעילות הגופנית בקידום הבריאות. התכנית מכוונת לכלל התלמידים בכל המגזרים והיא מגדירה כללים והנחיות לשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במערכת החינוך הרגילה כדי להקל את שילובם בחברה.

[חומרי הוראה יסודי במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)

[חומרי הוראה חטיבת ביניים במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)

[חומרי הוראה חטיבה עליונה במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)

פרס החינוך הגופני – תשפ"ב

המטרת הפרס הינו הזקרה, ציון והערכה לבתי ספר למורים ולמורות לחינוך גופני מצטיינים, המגלים יוזמה, מסירות ומצוינות בפעולותיהם, לקידום החינוך הגופני במערכת החינוך.

מקבלי הפרס יהוו מודל לחיקוי בפועלם, יגבירו את ההישגים ויעלו את רמת החינוך הגופני. טקס הענקת פרס החינוך הגופני הארצי יתקיים במהלך חודש נובמבר 2022 בעיר המארחת אשדוד.

[קישור לעמוד פרס ורשימת הזוכים בעמוד משולחן המפמ"ר תחת כותרת חשוב לדעת](#)

אתר החינוך הגופני החדש בפורטל הפדגוגי

אנו נרגשים ושמחים להשיק את [האתר החדש](#) של החינוך הגופני במרחב הפדגוגי של פורטל עובדי הוראה. ריכזנו את המידע של כל תחומי החינוך הגופני במקום אחד.

חומרי הלמידה באתר מחולקים לפי שכבות הגיל: [יסודי](#), [חטיבת ביניים](#), [חטיבה עליונה](#) וחינוך וספורט ימי . בתוך חטיבה עליונה קיימת אפשרות בחירה ב 2 יח"ל מעשי או ב 5 יח"ל [מקצוע מוגבר לבגרות](#).

בכל שכבת גיל תחת הכותרת 'חומרי הוראה ולמידה לפי נושאים מרכזיים' תוכלו למצוא את הכותרים: מיומנויות גופניות, ידע והבנה, הגינות בספורט, הגברת הפעילות הגופנית ולמידה מרחוק.

בכל שכבת הגיל תחת הכותרת 'הפדגוגיה של החינוך הגופני' תוכלו למצוא את הכותרים: משולחן המפמ"ר, תכניות הלימודים, הערכה בחינוך הגופני מעשי, ספורט בבתי הספר ופיתוח מקצועי.

לכל נושא קיים מגוון רחב של חומרי הוראה: פעילויות לתלמידים, סרטונים, שיעורים מוקלטים, מצגות ועוד.

אנו סמוכים ובטוחים שאתר זה יעזור לכם לשמור על קשר מקצועי טוב באשר למתחדש בחינוך הגופני, לגוון את השיעורים שלכם, לעזור בבנייה של יחידות הוראה חדשות ובשדרוג של יחידות הוראה קיימות. תחת הכותרת '[משולחן המפמ"ר](#)' מרוכזים חוזרי מפמ"ר, חוזרי מנכ"ל, מדיניות, נהלים ועוד. בנוסף, תוכלו להתעדכן בחידושים חמים, בלשונית 'משולחן המפמ"ר' תחת הכותרת 'מה חדש?'.

חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי

מזה שנים רבות אנו עדים לתופעה בה ככול שגוברים הפיתוחים הטכנולוגיים כך פוחתת תנועת האדם, המסגל לעצמו אורח חיים יושבני שתוצאותיו הן מחלות כמו: יתר לחץ דם, טרשת עורקים, אוטם שריר הלב, השמנה, סוכרת ועוד. החידושים הטכנולוגיים מפחיתים גם את האינטראקציה הבינאישית של בני האדם העלולים לפגוע בחוסנו הנפשי של התלמיד. החינוך הגופני הינו המקצוע במערכת החינוך בו התלמידים מפעילים את גופם ומתקיימת בו אינטראקציה חברתית עצימה.

כלומר, החינוך הגופני הינו התרופה הטבעית לחוליי הפיתוחים הטכנולוגיים הבלתי נגמרים. תפקיד המורים לחינוך גופני לתרום את חלקם לשינוי התרבותי המתבקש. הפיקוח על החינוך הגופני הציב לעצמו מטרה לעשות שימוש בפיתוחים הטכנולוגיים להגברת הפעילות הגופנית של התלמידים. בבחינת "יצא מתוק מעז".

לשם כך, פותחו השתלמויות ארציות לכלל מורי החינוך הגופני.

עיקרון הבחירה בחינוך הגופני

עיקרון הבחירה בחינוך הגופני מעוגן בתכנית הלימודים בחינוך גופני (תשס"ו). התכנית כוללת נושאי חובה ונושאי בחירה. תכנית הבחירה מהווה 75% מתכנית הלימודים ובה נושאי חובה ונושאי חובת בחירה. בבחירה יתחשב המורה בתנאים הסביבתיים, במדיניות המוסד ובנטיית התלמידים. מבחר הפעילויות כולל פעילויות "לכל החיים" ופעילויות ספורט "מסורתיות".

כיתות ג' - ו': התלמידים יחזרו על חלק מהמיומנויות שנרכשו וישכללו אותן, וכן ירכשו מיומנויות יסוד נוספות בענפי הספורט, החינוך הגופני והנופש, שיותאמו לרמתם.

חומרי הוראה במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

כיתות ז' - ט': המשך התהליך הלימודי ומיקודו בענפים ובמיומנויות המצריכים יתר בגרות פיזית ומנטלית. בסוף התקופה יהיה התלמיד מסוגל לבחור מספר כיוונים מצומצם מתוך כלל אפשרויות שהוצגו לפניו בשנות הלימודים הקודמות.

חומרי הוראה במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

כיתות י' - י"ב: התלמיד יבחר פעילות גופנית אחת מכל "משפחת מקצועות": פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות". על מנת לאפשר לתלמידים ולתלמידות לימודי בחירה בחינוך הגופני, השאיפה היא לקיים את שיעורי החינוך הגופני מסגרת של שיעורי רוחב בהם כלל צוות החינוך הגופני ילמד במקביל שיעורים בתחום התמחותם (פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות"), כאשר התלמידים והתלמידות יבחרו את הנושא הקרוב אל ליבם. הערכות כזו דורשת היענות והבנה מצד הנהלת בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בשינויי מערכת מתאימים. בחטיבה העליונה, נושא הכושר הגופני לחיים יודגש ויהיה מרכזי הן מעשית והן עיונית.

חומרי הוראה במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

רצף שיעורי חינוך גופני עד סוף שנה"ל בכיתות י"א – י"ב

על פי חוזר מנכ"ל 0214, 06 במאי 2019 :

סעיף ה'. כדי לעודד את התלמידים בכיתות י"א-י"ב לטפח את כושרם הגופני לחיים או ולקראת גיוסם לצה"ל מומלץ למנהלי בתי-הספר ולמורים לחינוך הגופני לנקוט את הצעדים האלה:

1. בניית תכנית לימודים שבמרכזה הדגשת חשיבותו של הכושר הגופני.

2. שמירה על רצף שיעורי החינוך הגופני עד לסיומה של שנת הלימודים, גם במהלכה של תקופת הבחינות.

3. הקניית המודעות לחשיבותה של הפעילות הגופנית ומתן כלים לתלמידים להמשיך השמירה על הכושר הגופני באופן עצמאי.

מאחר ובתקופה המדוברת המורים לחינוך גופני פנויים מהוראה, מוצע בזאת לפרסם לתלמידים מערכת שעות רב-גילאית בחינוך גופני לבחירתם, כך שיוכלו לבחור שיעורים בשבוע לשמירה על כושרם הגופני במהלך תקופת בחינות הבגרות.

קידום החינוך הגופני בחטיבה העליונה

להלן שבעת הנושאים שהוגדרו כאתגרי החינוך הגופני בחטיבה העליונה בעקבות הדיונים שהתקיימו בנושא זה:

1. הגברת המודעות לחשיבות החינוך הגופני ומעורבות מנהלי בית הספר
2. קיום רצף שיעורי חינוך גופני והימנעות מביטול שיעורים
3. הערכה בחינוך הגופני
4. הגברת הפעילות הגופנית בתוך ומעבר לשיעורי החינוך הגופני
5. שוויון מגדרי בתכני השיעורים בחינוך הגופני
6. חיזוק עיקרון הבחירה בשיעורי החינוך הגופני
7. הגברת הכושר הגופני לחיים / לצה"ל

כל שבעת האתגרים נדונו, כאמור, וגובשו המלצות לדרכי פעולה לשם יישומם. תוכלו למצוא את ההמלצות לדרכי הפעולה, [בנספח למכתבי](#), זה ולהוסיף כמובן רעיונות נוספים לדרכי פעולה.

במהלך שנת הלימודים תשפ"ב, מנהלי בתי הספר והמורים לחינוך גופני החלו לפעול בבית ספרם ליישום ההמלצות. המפקחים על החינוך הגופני, ימשיכו לסייע בקידום החינוך הגופני בחטיבה העליונה. הצלחתנו לקדם את החינוך הגופני ואת אורח החיים הפעיל והבריא בחטיבה העליונה תלויה בהיענותכם למשימה חשובה זו.

[להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

התמחות בהוראת החינוך הגופני

ההתמחות בהוראה (סטאז') מתבצעת בשנת העבודה הראשונה במערכת החינוך, והיא חובה על כל בוגרי המסלולים ללימודי תעודת הוראה.

[להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

הגברת הפעילות הגופנית בבתי הספר

בעשור האחרון ממצאי הספרות המחקרית חושפים תרבות פנאי פסיבית, ירידה בזמן המוקדש לפעילות הגופנית לצד עלייה במשקל בקרב ילדים ומתבגרים. לנוכח הנתונים הללו, הציב משרד החינוך את הגברת הפעילות הגופנית והחינוך לתזונה נבונה בקרב תלמידי ישראל – משימה לאומית. ארגון הבריאות העולמי WHO ממליץ על 60 דקות ביום פעילות גופנית מתונה עד נמרצת. לפעילות גופנית יתרונות רבים לחיזוק ולשיפור של הבריאות הפיזית והנפשית, הרגשית והחברתית.

על מנת לעזור לצוות המורים בנושא זה מצורפים קישורים לחומרי הוראה להגברת הפעילות הגופנית באתר החדש לפי שכבת גיל

[הגברת הפעילות הגופנית ביסודי](#) במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

[הגברת הפעילות הגופנית בחטיבת הביניים](#) במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

[הגברת הפעילות הגופנית בחטיבה העליונה](#) במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה

אנא הירתמותכם ליישום המשימה הלאומית ולהובלת מהלכים לקידום אורח חיים פעיל ובריא.

פיתוח מקצועי ארצי מקוון למורים לחינוך גופני

הפיתוח המקצועי עבור המורים לחינוך גופני אינו רק אמצעי לעליה בדרגות השכר. הפיתוח המקצועי מהווה אמצעי להעמקה והתמחות בתחומים הרבים של החינוך הגופני, על מנת לאפשר מתן מענה הולם לתלמידים במהלך שיעורי החינוך הגופני.

[הרחבה על פיתוח מקצועי](#)

[להמשך קריאה והרשמה לקורסים](#) בדף [משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

הכוורת- פיתוח מקצועי מקוון למורות כוללות בבתי"ס היסודיים בהתאמה אישית – גם בחינוך גופני!

הכוורת הינה סביבת לימוד מקוונת וחדשנית בהתאמה אישית, המחברת את המורה לקהילה מקצועית הייחודית למורי היסודי.

[להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 - יחידות לימוד

תכנית הבחירה לבחינת הבגרות נועדה לאפשר לתלמידים בחטיבה העליונה המעוניינים להעמיק בלמידת המיומנויות בתחום החינוך הגופני ובנושאי ידע והבנה הקשורים בתוכני ידע רלוונטיים. התחומים המעשיים כוללים מיומנויות ספורטיביות נוסף על שיעורי החינוך הגופני הרגילים. תחומי הידע כוללים פרקים נבחרים בתולדות החינוך הגופני והספורט, היבטים פיזיולוגיים ובריאותיים, תורת הכושר הגופני, היבטים פסיכולוגיים וחברתיים בחינוך הגופני וחינוך לפנאי.

הציון של המקצוע המוגבר לבגרות בחינוך גופני בתעודת הבגרות שווה 20 נקודות בונס באוניברסיטאות.

[מקצוע מוגבר לבגרות באתר של החינוך הגופני במרחב הפדגוגי בפורטל עובדי הוראה](#)

בתחילת שנת הלימודים תשפ"ג יתקבלו העדכונים לגבי מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני.

"כיתות ספורט" בחטיבות הביניים

מטרתה לאפשר לתלמיד בעל כישרונות ונטיות בתחום הספורט, למצות את הפוטנציאל שבו לשם טיפוח אישיותו ההרמונית, שיפור הישגיו הלימודיים והתנהגותו החברתית. לטפח את ערכיו והישגיו הספורטיביים של התלמיד ולסייע לבית הספר בהשגת יעדיו הלימודיים-חינוכיים ולשם זירוז תהליכי האינטגרציה החברתית של התלמידים. להכשיר את התלמידים לתפקידי ארגון, הדרכה ושיפוט ולסייע לבתי הספר ולקהילה בפעילויות של חינוך גופני וספורט.

כמוכן, להכין תשתית רחבה של ספורטאים צעירים מצטיינים כעתודה לפיתוח ולטיפוח הספורט הישגי-ייצוגי במדינת ישראל.

[להמשך קריאה בעמוד משולחן](#)

[המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

חינוך וספורט ימי

חינוך וספורט ימי הינו נושא הוראה ייחודי בחינוך הגופני, בו רוכשים התלמידים ידע, מיומנויות וניסיון בהשטת כלי שיט באופן עצמאי, כחברי צוות או כמפקדים. לומדים להתגבר על תקלות, לפעול בתושייה ולפתח אומץ לב. השיעורים מאפשרים לתלמידים הזדמנויות לרכוש ולהציג כישורים שאינם באים לידי ביטוי בחיי היום יום של בית הספר.

[להמשך קריאה](#)

אירועי חינוך וספורט ימי:

אירועי ספורט ימי ארציים מיועדים לנבחרות מייצגות של תלמידים מבתי"ס לחינוך ולספורט ימי. **מפגש ארצי בחתירה:** בו מתחרים תלמידים מכיתות ה' - ח', בחתירה בסירות מדגם סנונית ובחתירה בקיאקים. **מפגש ארצי בשיט מפרשיות:** בו מתחרים תלמידים מכיתות ה' - ז' במפרשיות מדגם סנונית ובסירות אופטימיסט. כמו כן, בתי"ס לחינוך וספורט ימי מקיימים ימי ספורט ותחרויות שיט לתלמידי החינוך והספורט הימי במסגרת לימודיהם.

פעילות ספורט ימי ייחודית לתלמידי החינוך הגופני במקצוע מוגבר לבגרות:

קיימת האפשרות לקיום פעילות חשיפה חד פעמית בספורט הימי, לתלמידי החינוך הגופני כמקצוע מוגבר לבגרות ב 5 יח' לימוד. וזאת בתיאום מוקדם מול המפקחים על החינוך הגופני במחוזות ומנהלי בתי"ס לחינוך ולספורט ימי. פיתוח מקצועי למורים ולמנהלים בחינוך ובספורט הימי: בנוסף להשתלמויות בחינוך הגופני עומדות לרשות המורים והמנהלים בחינוך ובספורט הימי מסגרות פיתוח מקצועי ארציות ייעודיות. השתלמויות אלו פתוחות גם בפני המורים לחינוך גופני שאינם מורים לחינוך ולספורט ימי.

לימודי שחייה בבתי הספר היסודיים

המטרה המרכזית בלימודי השחייה הנה הקנייה ושיפור מיומנות שחייה ומתן כלים להתנהגות בטוחה במים במצבים שונים. תכנית לימודי השחייה מתקיימת מדי שנה ומיועדת לתלמידי כיתות ד' - ה', תוך שיתוף פעולה בין הפיקוח על החינוך הגופני במשרד החינוך, המועצות והרשויות המקומיות. במסגרת התכנית לומדים התלמידים עשרה שיעורים בהדרכת מורים לחינוך גופני ומדריכי שחייה מוסמכים. הפעילות מתקיימת בבריכות שחיה מאושרות. [להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

מתחמי כושר גופני בחצרות בתי הספר

ממצאי הספרות המחקרית חושפים תרבות פנאי פסיבית בקרב ילדים ומתבגרים. מדובר בירידה בזמן המוקדש לפעילות גופנית לצד עליה במשקל ובתחלואה. לנוכח הנתונים הללו, הציב משרד החינוך את הגברת הפעילות הגופנית והחינוך לתזונה נבונה בקרב תלמידי ישראל כמשימה לאומית. אחד האמצעים שנבחרו לשם הגברת הפעילות הגופנית הינו הקמת מתחמי כושר גופני בחצרות בתי הספר. [להמשך קריאה בעמוד משולחן המפמ"ר תחת חשוב לדעת](#)

זרקור על פעילויות חינוך גופני וספורט בשנת הלימודים תשפ"ב

אליפויות ארציות שנה"ל תשפ"ב

השנה, אחרי תקופה ארוכה בעקבות הקורונה, התקיימו אליפויות שונות בבתי ספר שונים להמשך קריאה

אליפויות עולם לבתי ספר בשנה"ל תשפ"ג

אליפויות עולם לבתי ספר המתוכננות לשנה"ל תשפ"ג:
כדורעף חופים - ישראל
אתלטיקה – טורקיה

צוות מטה הפיקוח הארצי על החינוך הגופני

שם מלא	תפקיד	דואר אלקטרוני/טלפון
גיא דגן	המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני	gayda@education.gov.il 073-3936654
עינבל זלמנוביץ	ממונה ארצית, הפיקוח על החינוך הגופני	inbalzel@education.gov.il 073-3936649
ענת פילצר	מנהלת לשכת מטה הפיקוח על החינוך הגופני	anatpi@education.gov.il 073-3936652
ניב וינטרוב	מדריך מרכז, כיתות ספורט ויוזמות בחינוך הגופני	nivva@education.gov.il 073-3936653
ד"ר מיכל זלצמן	מדריכה מרכזת, מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני והשתלמויות מקוונות.	michal.zaltsman1@gmail.com
ארז מרחב	מדריך מרכז, חינוך וספורט ימי ולימודי שחייה	erezmr@education.gov.il
רננה ניידמן	מדריכה מרכזת, הגברת הפעילות הגופנית, אתר מפמ"ר חינוך גופני	Neidman.renana@gmail.com

העתקים:

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
מר יובל אוליבסטון, מנהל אגף א' לפיתוח פדגוגי
מנהלי המחוזות
מר עפר שמעוני, מנהל המחלקה לפיקוח על החינוך הגופני
המפקחים על החינוך הגופני במחוזות